

Hakatonā "Tīri.Labi.Apritē" Vidzemes jaunieši rada apritīgas idejas

Projekta "Tīri.Labi.Apritē" norises laikā trešdien, 4. decembrī, Vidzemes Tehnoloģiju un dizaina tehnikumā (VTDT) norisinājās hakatons, kas pulcēja gandrīz 100 jauniešus no Cēsu novada skolām. Pasākuma laikā 20 komandas risināja divus būtiskus vides izaicinājumus – kā lietas izmantot atkārtoti un kā samazināt pārtikas atkritumus. Hakatonu vadīja Emīls Lukjanskis, savukārt mentori no "Draugiem Group" mentoru kluba sniedza dalībniekiem vērtīgus padomus un praktisku atbalstu ideju attīstīšanā.

Pēc intensīva darba visas dienas garumā dalībnieku sniegumu pusfinālā un finālā vērtēja pieredzējusi žūrija. Jaunieši prezentēja savas idejas angļu valodā, jo trīs labākās komandas tika izvirzītas dalībai starptautiskajā Erasmus+ Baltic Green Leadership hakatonā.

Pirmo vietu ieguva Draudzīgā Aicinājuma Cēsu Valsts ģimnāzijas un Priekuļu pamatskolas komanda "Apītes" ar ideju "Grāmatu vāki, kas veicina ilgtspēju". Komanda bija secinājusi, ka ģimnāzijā katru gadu nolietošanās dēļ tiek izmestas vismaz 10 mācību grāmatas. Viņi ierosināja izmantot ātrās modes radīto tekstilu, lai izgatavotu grāmatu vākus, tādējādi pagarinot grāmatu kalpošanas laiku un vienlaikus samazinot tekstila atkritumu daudzumu.

Otro vietu ieguva komanda "Mazie Poniji" no VTDT ar ideju "Mēbeļu pārstrāde", kas veidota kā pēcskolas aktivitāte, kur skolēni varētu praktiski apgūt mēbeļu labošanas prasmes. Komanda uzsvēra, ka šo iniciatīvu varētu pielāgot un īstenot arī citās skolās un tehnikumos, kuros apgūst galdniecību. Atjaunotās mēbeles varētu tikt nodotas trūcīgākajiem novada iedzīvotājiem, tādējādi vienlaikus risinot arī sociālās problēmas.

Trešo vietu ieguva VTDT komanda "Baked", kas piedāvāja ideju par lietotnes izveidi, kas ļautu lietotājiem ievietot nevajadzīgas lietas, lai citi varētu tās atrast un radoši pārveidot. Komanda akcentēja, ka bieži vien resursi netiek pilnvērtīgi izmantoti zināšanu vai radošuma trūkuma dēļ. Šī lietotne palīdzētu veicināt resursu atkārtotu izmantošanu un ilgtspējīgu pieeju, pārvēršot šķietami nevajadzīgo praktiskā un noderīgā risinājumā.

Augstu novērtētas arī citas komandu izstrādātās idejas. Komanda "Čefi" ierosināja radīt sistēmu, kas pilnveidotu sociālo pakalpojumu sniegšanu. Tā savienotu cilvēkus, kuriem nepieciešama palīdzība, ar restorāniem, kafejnīcām un māsaimniecībām, kurās rodas pārtikas pārpalikumi. Komanda saņēma specbalvu no Cēsu novada pašvaldības –dāvanu karti restorānā "Pavāru māja" Līgatnē. Balva piešķirta LIFE integrētā projektā "Atkritumi kā resursi Latvijā - Reģionālās ilgtspējas un aprites vecināšana, ieviešot atkritumu kā resursu izmantošanas koncepciju".

Komanda "Apelsīni" piedāvāja risinājumu vienreizlietojamo e-cigarešu pārstrādes uzlabošanai, pārveidojot tās jaunās, praktiski pielietojamās lietās. Skatītāju simpātiju balvu ieguva komanda "Cenzētie" ar lietotnes "Ingridease" ideju. Šī lietotne palīdzētu efektīvi izmantot ledusskapī esošos produktus, pirms tie sabojājas, tādējādi būtiski samazinot pārtikas atkritumu apjomu.

Hakatona laikā dalībniekiem radās iespēja risināt arī spontānu uzdevumu – atrast ilgtspējīgu risinājumu, ko darīt ar apēsto picu kartona kastēm. VTDT komanda "Šokolādes piena spēks" piedāvāja ideju no izmantotām picas kastēm izgatavot iekurus, kas tiktu piesūcināti ar vasku, tādējādi izvairoties no mākslīgo degšķidrumu lietošanas.

Hakatona žūrijā darbojās Elīna Sprūde Nesenberga no AS "CleanR Grupa", Sandija Svarupa no Klimata un enerģētikas ministrijas, Andrejs Bušenko no Cēsu uzņēmēju kluba, Zane Pīpkalēja no Cēsu novada pašvaldības, Kristiāna Bumbiere no "Zero Waste Latvija", Inta Ādamsone no Cēsu pašvaldības vides nodaļas, Anna Liene Brokāne no Cēsu jauniešu domes un Valters Kinna no biedrības "Zaļā brīvība".

Projekts "Tīri.Labi. Jauniešu iesaiste aprites ekonomikā" tiek īstenots ar Latvijas Vides aizsardzības fonda atbalstu un "CleanR Grupa" un Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā līdzfinansējumu.

Hakatona norisi atbalstīja Eiropas Komisijas finansētā Erasmus+ programma, LIFE integrētais projekts "Atkritumi kā resursi Latvijā", Cēsu uzņēmēju klubs un Draugiem Group Mentor klubs.

Pasākumu organizēja biedrība "Zaļā brīvība" sadarbībā ar VTDT Erasmus+ projektu "Baltic Green Leadership" un Cēsu novada pašvaldību.

LIFE integrētais projekts "Atkritumi kā resursi Latvijā – Reģionālās ilgtspējas un aprites veicināšana, ieviešot atkritumu kā resursu izmantošanas koncepciju" (LIFE Waste To Resources IP, LIFE20 IPE/LV/000014) tiek īstenots ar Eiropas Savienības LIFE programmas un Valsts reģionālās attīstības aģentūras finansiālu atbalstu.

Informācija atspoguļo tikai autoru nostāju un viedokli, un ne vienmēr atspoguļo Eiropas Savienības vai Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūras (CINEA) nostāju un viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne finansējuma piešķirējs nav atbildīgi par pausto saturu.

